

ความสำคัญของหน่วยงานภาคีต่อการให้บริการสังคม

หน่วยงานภาคีการทำงานบริการสังคม เป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่สำนักงานคุมประพฤติติดต่อขอความร่วมมือและตกลงให้เป็นสถานที่ที่ผู้กระทำผิดจะไปทำงานหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามลักษณะประเภทงานที่เหมาะสม ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีความสำคัญต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดได้ทำงานชดเชยโทษแบบทางเลือก เกิดจิตสำนึก และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นคนดีของสังคมต่อไป

“ หน่วยงานหรือองค์กรใดที่สนใจ สามารถแจ้งความประสงค์สมัครเข้าร่วมเป็นหน่วยงานภาคีการทำงานบริการสังคมได้ที่ กรมคุมประพฤติและสำนักงานคุมประพฤติทุกแห่ง ”

การใช้มาตรการการทำงานบริการสังคมในอนาคต

ปัจจุบันการทำงานบริการสังคมใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด และเพื่อชดเชยโทษหรือทดแทนความผิดเป็นหลัก แต่ขณะนั้นกระทรวงยุติธรรมมีนโยบายให้ศึกษาและนำมาตรการลงโทษระดับกลางที่ใช้รูปแบบไม่ควบคุมตัว (non-custodial measures) มาใช้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งการทำงานบริการสังคมเป็นมาตรการหนึ่งซึ่งหลายประเทศได้นำมาใช้แทนโทษจำคุกระยะสั้นหรือโทษปรับ โดยเป็นทางเลือกให้กับผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการเอื้อประโยชน์กับทุกฝ่าย และช่วยเสริมสร้างยุทธศาสตร์การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ในประเด็น “การเปลี่ยนภาระให้เป็นพลัง” ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

กลุ่มงานบริการสังคม
กองกิจการชุมชนและบริการสังคม
กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 4

เลขที่ 120 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร 10210
โทร. 0 2143 0677 โทรสาร 0 2143 8855
e-mail : service_commu@probation.go.th

จัดทำโดย

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม
กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 2143 8827

การทำงานบริการสังคม (Community Service)

กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
www.probation.go.th

การทำงานของบริการสังคม...คืออะไร

การทำงานของบริการสังคม หรือการทำงานสาธารณประโยชน์ ในความรับผิดชอบของกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม หมายถึง การที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนดให้ผู้กระทำผิดในคดีอาญา ต้องทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม หรือผู้เสียหาย โดยไม่ได้รับ ค่าตอบแทนภายใต้ความยินยอม หรือคำร้องขอทำงานบริการสังคม ของผู้กระทำผิด นอกจากนั้นคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา เสพติด ยังสามารถกำหนดให้การทำงานบริการสังคมเป็นเงื่อนไข ประการหนึ่งเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

วัตถุประสงค์ของการทำงานบริการสังคม

1. เมื่อกระตุ้นให้ผู้กระทำผิดตระหนักรู้ และเกิดจิตสำนึก รับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคมมากยิ่งขึ้น เกิดความภาคภูมิใจว่ายังมี คุณค่าและสังคมยอมรับว่าผู้กระทำผิดมีความสำนึกและยังทำ คุณประโยชน์ต่อผู้อื่น
2. ผู้กระทำผิดได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ ความมี วิชาชีพ ตลอดจนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อให้ผู้กระทำผิดได้ชดเชยความเสียหายที่ก่อขึ้นด้วยการ ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม
4. เป็นการนำมาตรการทางเลือกอื่นมาใช้แทนวิธีการลงโทษ จำคุก หรือโทษปรับ โดยการจำกัดเสรีภาพ จำกัดเวลาพักผ่อน ส่วนตัว ตัดยการทำงานที่เป็นประโยชน์แก่สังคม ซึ่งถือว่าเป็นวิธี ลงโทษการละเมิดกฎหมายวิธีหนึ่ง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. **การทำงานของบริการสังคม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56**
เป็นเงื่อนไขหนึ่งของการคุมความประพฤติ สำหรับผู้ที่ศาล พิพากษาหรือการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี ซึ่งการตัดสินให้ทำกิจกรรมสังคมหรือสาธารณประโยชน์ให้เป็นไปตามที่ เจ้าพนักงานและผู้กระทำผิดเห็นสมควร

ในบางคดี แม้ศาลจะไม่ได้อำหนดเงื่อนไขการทำงานบริการ สังคม แต่หากพนักงานคุมประพฤติพิจารณาแล้วเห็นว่าควรให้ผู้ คุมความประพฤติทำงานบริการสังคมจะเป็นประโยชน์ต่อการ แก้ไขฟื้นฟู ก่ออาจจัดให้ทำงานบริการสังคมได้ภายใต้ความสมัครใจ ของผู้คุมความประพฤติ

2. **การทำงานของบริการสังคมแทนค่าปรับ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 30/1** (ในกรณีผู้กระทำผิดเป็นผู้ใหญ่) และตาม พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 145 (ในกรณีผู้กระทำผิดเป็นผู้ เด็กหรือเยาวชน)

ใช้เป็นทางเลือกให้กับผู้กระทำผิดที่ถูกลงโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกิน 80,000 บาท ซึ่งได้ยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นที่มีอำนาจคดีเพื่อ ขอทำงานบริการสังคมแทนค่าปรับได้

3. **การทำงานของบริการสังคมตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. 2545 มาตรา 23 (4)**

เป็นวิธีการหนึ่งที่คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อาจกำหนดในการจัดทำจัดทำแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา เสพติด โดยให้ผู้เข้ารับการฟื้นฟูฯ ทำงานบริการสังคมร่วมกับ กิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูสมรรถภาพอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อให้ ดำรงชีวิตที่ห่างไกลยาเสพติด

รูปแบบการทำงานบริการสังคม มี 2 รูปแบบ คือ

1. **การทำงานบริการสังคมแบบรายบุคคล** หมายถึง การจัดให้ ผู้กระทำผิดแต่ละคน ไปทำงานบริการสังคมตามหน่วยงานภาคี ตามความรู้ความสามารถ หรือการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายจาก หน่วยงานหรือชุมชน
2. **การทำงานบริการสังคมแบบรายกลุ่ม** หมายถึง การจัดให้ ผู้กระทำผิด ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งจะฝึกทักษะด้านการ เสริมสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นให้ดีขึ้น หรือเป็นการทำงานตาม

ความต้องการของชุมชนที่ลักษณะงานต้องใช้คนจำนวนมาก เพื่อ ส่งเสริมการยอมรับและความสัมพันธ์ที่ดี

ลักษณะงานหรือกิจกรรมการทำงานบริการสังคมมีหลากหลาย ประเภท อาทิ การพัฒนาหรือทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ เช่น วัด โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว การปลูกและดูแลสวนป่าหรือ สวนสาธารณะ การช่วยเหลือดูแลอำนวยความสะดวก หรือให้ความ บำเพ็ญแก่คนพิการ เด็กกำพร้า คนชราในสถานสงเคราะห์ หรือ ผู้ป่วยในสถานพยาบาล การสอนกีฬา ฝึกสอนวิชาชีพอื่น ๆ เช่น สอนซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ และกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การทำงานในห้องสมุด การทำสื่อหรือฉายภาพ การบริจาคโลหิต งานอาสาสมัครช่วยผู้ประสบภัย หรือร่วมรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งลักษณะงานที่จัดให้ทำจะต้องไม่เป็นการเสียเงิน เช่น การทำงานในที่สูง หรือเกี่ยวข้องกับเครื่องจักร หรือสารเคมีที่เป็น อันตราย ฯลฯ

หลักในการจัดกิจกรรมหรือจัดให้ทำงานบริการสังคม

- พิจารณาจากฐานความผิด เงื่อนไข หรือคำสั่งของศาล/ อนุกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งพฤติกรรมที่ เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด
- พิจารณาลักษณะนิสัย ความประพฤติ ความสนใจ ความรู้ ทักษะ ความสามารถทั่วไปและความสามารถพิเศษและการประกอบ อาชีพ